

Fællesmøde for DKM's arkæologiske netværk på Nyborg Slot, 1. december 2004

DKM-J. nr. 380

Beretning om arbejdet i det arkæologiske netværks tovholdergruppe, 2003-2004

Der har ikke været afholdt noget fællesmøde, siden det arkæologiske netværk blev oprettet ved mødet på Moesgård i marts 2003. Derfor følger her en kort gennemgang af netværkets og tovholdergruppens aktiviteter siden dengang og frem til i dag – og nogle perspektiver for det fremtidige arbejde.

Etableringen af det arkæologiske netværk og tovholdergruppen

På initiativ fra en række af DKM's medlemsmuseer blev det arkæologiske netværk etableret ved et fællesmøde på Moesgård d. 5. marts 2003. Der er tale om et fagpolitisk netværk under DKM med en fleksibel struktur. Netværkets rolle er bl.a. at "fodre" DKM, så man er klædt på til at varetage de arkæologisk arbejdende museers interesser.

Til at løbe netværket i gang valgtes en tovholdergruppe bestående af fem medlemmer:

- Lene Frandsen, Varde Museum
- Hans Skov, Moesgård Museum
- Bi Skaarup, Københavns Bymuseum,
- Per Ethelberg, Haderslev Museum
- Ole Lass Jensen, Hørsholm Egnsmuseum

D. 7. maj 2003 afholdt tovholdergruppen sit første møde sammen med repræsentanter fra DKM's bestyrelse. De museumsvalgte medlemmer af Det Arkæologiske Råd var også indbudt til mødet, men ingen herfra deltog. På mødet blev tovholdergruppens generelle arbejdsopgaver og kompetence i forhold til DKM fastlagt:

- Tovholdergruppen skal indsamle viden om de arkæologisk arbejdende museers fagspecifikke arbejdsforhold og problemer, bl.a. i relation til museumsloven og lovens administration.
- Tovholdergruppen er bindeleddet mellem kollegerne ude på museerne og DKM's bestyrelse.
- Tovholdergruppen refererer til DKM's bestyrelse, der er det arkæologiske netværks officielle talerør.

Tovholdergruppens første tiltag

I første omgang så tovholdergruppen det som sit arbejde at beskæftige sig med problemerne omkring implementeringen af den ny museumslov og samarbejdet med KUAS. I den anledning foretog DKM – på tovholdergruppens initiativ – i 2003 to rundspørger blandt de arkæologisk arbejdende museer. Den første, i maj, drejede sig om de afslag eller beskæringer, som museerne fik på ansøgninger til KUAS vedr. dyrkningstruede lokaliteter, skovrejsninger m.v., og som medførte destruktion af fortidsminder. Besvarelserne skulle danne grundlag for en diskussion med KUAS og for en pressemeddelelse. Desværre var der kun få tilbagemeldinger fra museerne. Da der ydermere ikke tegnede sig noget entydigt billede, anså DKM ikke de indkomne besvarelser som statistisk eller politisk anvendelige – og derfor blev tanken om en pressemeddelelse droppet.

Den næste rundspørge havde til hensigt at undersøge følgerne af den ny museumslov mht. udgravningsvirksomheden og museernes administrative byrder. Igen var svarprocenten skuffende lav (45%), men undersøgelsen dokumenterede alligevel entydigt, at museernes administrative arbejde blev øget markant med indførelsen af den ny lov – uden at museerne har fået tilført ekstra midler til at udføre merarbejdet.

Det fortsatte arbejde i 2004

I 2004 har tovholdergruppen beskæftiget sig med en række generelle problemer vedr. museumslovens forvaltning, ofte på grundlag af spørgsmål, som medlemmerne har rejst. I enkelte tilfælde er sagerne taget op af DKM i form af skriftlige henvendelser til KUAS. Blandt de sager, der er behandlet, kan nævnes:

- Tilskud til private bygherrer i forbindelse med arkæologiske undersøgelser. Da der tilsyneladende var divergenser på landsplan, anmodede DKM om, at KUAS udarbejdede retningslinjer. Dette har KUAS afvist under henvisning til, at man forventer, at de enkelte afgørelser over tid vil danne mønstre, hvorefter der senere kan udledes ”regler” (!!!)
- ”Madpakkepenge” (den skattefrie udbetaling af indtil 100 kr. om dagen til udgifter til kost). Det har vist sig, at kriterierne for at skattevæsenet accepterer en skattefri udbetaling af madpakkepenge i praksis er ret strenge. Samtidig er ordningen vanskelig at administrere for museerne. Derfor har tovholdergruppen arbejdet med at undersøge, om beløbet kan erstattes af et generelt felttillæg. Spørgsmålet er endnu uafklaret.
- Justering af udgravningernes budgettimepriser til det aktuelle niveau. Tovholdergruppen er af den opfattelse, at man kan budgetlægge og fakturere med de priser og satser, som til enhver tid er gældende i ens museumsområde – hvad enten det drejer sig om maskinhjælp, skurvognsleje eller lønninger.

I øvrigt henvises til referaterne fra tovholdergruppens møder, som er udsendt til netværket via DKM’s mailliste.

Netværkets og tovholdergruppens struktur

I årets løb blev der også arbejdet med spørgsmål om netværkets struktur, tovholdergruppens arbejdsopgaver og forholdet til DKM. I den anledning afholdtes et møde med repræsentanter fra DKM’s bestyrelse i marts måned. Der var enighed om, at:

- De faglige netværk skal være en slags formaliserede ”underafdelinger” eller interessegrupper i DKM.
- Netværket vælger en ”styregruppe”, der er et rådgivende organ i forhold til DKM’s bestyrelse og behjælpelig med analyser og undersøgelser. Styregruppen forestår den daglige kontakt til museerne.
- Et af DKM’s bestyrelsesmedlemmer bør være repræsenteret i det enkelte netværks ”styregruppe”.

Det blev besluttet, at tovholdergruppen skulle formulere en valgprocedure. Forslaget, som er gengivet nedenfor, er tidligere udsendt til netværket og skal vedtages på netværkets fællesmøde d. 1. december 2004.

Tovholdergruppens forslag til fremtidig struktur og valgprocedure:

1. Tovholdergruppen består af 5 medlemmer + 1 repræsentant fra DKM’s bestyrelse.

2. Tovholdergruppens 5 ordinære medlemmer vælges på et årligt fællesmøde for museer med arkæologisk ansvar, hvor hvert museum har én stemme. Det er muligt for et museum inden en nærmere fastsat dato at afgive sit valg skriftligt forud for fællesmødet.
3. Tovholdergruppens medlemmer vælges for en toårig periode, således at der hvert andet år er henholdsvis 2 og 3 medlemmer på valg. Genvalg er muligt.
4. Forud for fællesmødet kan de enkelte museer med arkæologisk ansvar eller enkeltpersoner ansat på disse museer meddele kandidater til DKM inden en nærmere fastsat dato.
5. Første fællesmøde, hvor der afholdes valg, finder sted i efteråret 2004.
6. Fællesmødet afholdes enten som et selvstændigt møde eller i forbindelse med DKM's årsmøde (afhængig af, hvordan årsmødet i fremtiden organiseres).

For tovholdergruppen har det været vigtigt, at netværkets relativt løse struktur fastholdes, og at der kun udarbejdes de allermest nødvendige procedurer. Måske bliver det aktuelt at ændre nogle af tingene, når den kommende fælles museumsforening efter alt at dømmes oprettes næste år.

Det fremtidige arbejde

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at tovholdergruppens første leveår har været præget af nogen frustration – hvad skulle vi konkret arbejde med, skulle vi være mere udfarende og hvilken rolle har vi egentlig? Enkelte medlemmer har – som nævnt – henvendt sig med konkrete spørgsmål, som tovholdergruppen har undersøgt og besvaret. Men generelt har vi savnet input. Det håber vi at få noget mere af – både på fællesmødet og i hverdagen fremover. Samtidig har det unægtelig påvirket tovholdergruppens gejst i negativ retning, at så få museer har svaret på vores/DKM's henvendelser.

Fra Det Arkæologiske Råds side har det været foreslået, at der blev etableret et vist samarbejde mellem rådet og tovholdergruppen, da vi af og til beskæftiger os med de samme problemstillinger. Samarbejdet er hidtil ikke blevet til noget, nok først og fremmest fordi tovholdergruppen har været tvivlende overfor at sammenblende et kollegialt netværk med et ministerielt råd. Imidlertid tæller DAR museumsvalgte rådsmedlemmer, dvs. kolleger, som vi selv har valgt, for at de bl.a. kan varetage museernes interesser i rådet. I tovholdergruppen har vi diskuteret sagen på ny og anbefaler nu et uformelt samarbejde med de valgte rådsmedlemmer.

En af de vigtigste arbejdsopgaver for netværket i de kommende år er at diskutere og forsøge at påvirke en kommende revision af museumsloven. Den i mange tilfælde uensartede og i længden uholdbare administration af den nugældende lov skal dokumenteres. Det gælder også det enorme administrative og praktiske merarbejde, som de arkæologisk arbejdende museer er pålagt – uden at der fulgte økonomiske midler med. Det skal vi ikke finde os i en anden gang.

Hvis netværket skal have en brugbar fremtid, så skal der også "netværkes". Det kan være vanskeligt at opretholde den nødvendige kontakt og diskutere fælles problemer, spredt som vi er, i et stort land. Tovholdergruppen opfordrer derfor til, at der rundt om i landet etableres regionale netværksgrupper, hvor man kan mødes jævnligt, og hvor dagligdagens problemer af såvel rent faglig som administrativ art kan diskuteres – og evt. viderebringes til tovholdergruppen.

På tovholdergruppens vegne

Ole Lass Jensen
24. november 2004